

Decanus Collegii Theologici Et Academiae Hoc Tempore Rector Johannes
Gerhardus S. Theol. Doctor & Professor, Studiosis in Academia Ienensi
S. P. P. : Cum Megalandro nostro D. Martino Luthero, ... P.P. Ienae 16.
Novembr. Anno 1617.

Ienae

Gerhard, Johann

Phil 2° 00268/02 (027)

https://dhb.thulb.uni-jena.de/receive/ufb_cbu_00006505

urn:nbn:de:urmel-be1b8b90-548a-4d08-b352-ec9775cc26248-00005799-14

Lizenz: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

urn:nbn:de:urmel-be1b8b90-548a-4d08-b352-ec9775cc26248-00005799-14

DECANUS COLLEGII THEOLOGICI ET ACADEMIÆ HOC TEMPORE

Rector Johannes Gerhardus S. Theol. Doctor & Professor,

Studioſis in Academia Jenenſi S. P. P.

Ulm Megalandro nostro *D. MARTINO LUTHERO*, cujus, utpote Islebiæ Anno Christi 1483. die Novembris 10. nati, beatam memoriam nudiusextis in Ecclesia celebravimus, *JOHANNES STAUPITIUS* vir summæ eo tempore autoritatis quadraginta Cenobiorum Augustinianorum in Misnia & Thuringia, Vicarius & Generalis per Germaniam Inspector jussu *FRIDERICI SAPIENTIS Saxonie Electoris & Academiae Wittebergensis Fundatoris*, itemque consensu totius Conventus Augustiniani, ob singularia, quæ in ipso animadvertebantur, dona & eruditionem eximiam Anno 1512. auctor & hortator efficit, ut in unum in Theologia gradum in Academia Wittebergensi, ad quam ante quadriennium Sacra docendi ergo Erphordia suavi ejuldem *STAUPITII* accessus erat, & quidem illo ipso die, quo ante decennium Academia illa originem acceperat suam, 18. scilicet Octobris D. Luca sacro sibi conferri vel petere vel pateretur, *LUTHERUS* verò, qui erat modestus, tergiversatum præter causis aliis valedictis tenentem obverteret, subridens ipsi respondit *STAUPITIUS*. *Cum quadam regere Deum velle & terra brevi videretur expedire, quæ propter quæ ipsi ministerio multorum & indisciplinorum Doctorum jungerem, quorum opera cum ad rem unam, hoc ergo velle, sit decedat, Deus operam tuam capitis obsequentem igitur te prælia & electoribus ipsos & Conventus horatui.* Hic *STAUPITIUS* sermo veridicus profectus ac vaticinus extitit, uti eventus vaticiniorum interpres optimus clarissime demonstravit, siquidem benignissimus Deus B. *LUTHERI* operâ ad Ecclesiam à Pontificia Tyrannidis iugo liberandam & lucem Evangelicæ veritatis ex tenebris Papalibus plusquam Cimmeriis pollicinari quasi restituendam postmodum usus est fallacerrimâ, pro quo summo & æternâ memoriâ dignissimo beneficio supplices in Jubilæa festivitæ & Ecclesia & Schola nostra superioribus diebus benigne ipsius perfolvit laudes ac gratias. Invitus igitur ac penè coactus urgenti & instanti *STAUPITIO* hac in re morem tandem gelit *LUTHERUS*, id quod ex literis ipsius ad Conventum Erphordiensem datis liquido conspicimus. *Eccc (inquit) instat dies S. Lucae, quæ ex obedientia Patrum mihi celebrabitur aula cathedra in Theologia. Omisso meam mecum ipsius accusationem ac insufficienciam, ne ex humilitate superbiam aut laudem querere videar. Deus sit, sit & conscientia mea, quam dignus & quam gratus ad hoc ostentum gloriæ & honoris sum.* Sed dubium omnino nullum, quin singulari Dei consilio ac providâ dispensatione fidum, quod præter legitimam ad Ministerium Ecclesiasticum, & Professionem Academicam vocationem, præterque publicum Ordinationis ritum etiam summus Doctor honoris Electore non solum mandante, sed & summo tam ad rem necessariis liberaliter suppeditante, ac *STAUPITIO* non tantum suadente, sed & impellente ipsi solenniter fuit collatus. Etenim cum Herculeum illud reformationis opus, ad quod in *Wittebergensi* destinatus erat, divinis auspiciis pollice aggregaretur & propter illud non externis duntaxat persecutionibus ac variis variorum adversariorum calumniis, convitiis, obreductionibus & oppugnationibus, sed internis etiam ipsidem quæ gravissimis tentationibus exponeretur, non mediocrem ex eo hausit consolationem, quod in Academia ab Imperatore & Papa confirmata doctrinæ eodellis veritatem voce & scriptis propagandi, eandemque contra quosvis adversarios pro virili propugnandi speciem potestatem & publicam auctoritatem acceperit, quin & solenni juramento ad muneri hujus partes se obstrictum reddiderit, cum in actu Licentiarum (uti vocant) conceptis verbis jurasset, *se veritatem Evangelicam pro virili defensionem, in actu verò Doctorali, se doctrinam sanam, peregrinans, ab Ecclesia damnatam & primum aurius offensivam non dogmatizaturum.* Unde est, quod toties ad Doctoratum suum in suis contra adversarios disputationibus provocat, ut videre licet in explicatione Psalmi 82. tom. 5. Jenenſi. Germ. fol. 76. b. in glossa super eodum Cæsareum tom. eod. fol. 320. b. in Epist. de clancularis concionatoribus tom. eod. fol. 353. a. ubi addit, *se, si daretur sibi optio, nolle totius mundi divitias cum Doctoratu suo permutare.* Hoc gravissimum *LUTHERI* nostri iudicium ac causas numero plurimas, pondere gravissimas secuti, non in reliquis duntaxat disciplinis humane vitæ utilis ac necessariis, sed in ipsa etiam sacra ac divina Philosophia Gradus Academicos ac Doctrinæ honores ex eo procul dubio sic dictos, quod non nisi per virtutis & eruditionis gradus ad eos pateat, patere ceteri debeant, aditus, constanter retinemus, nihil morari illorum *augustinianis* ipsi *Wittebergensi*, qui vel transfinis sua sapientia eos indignos esse statuunt, vel falsos ejusdem supercilii eorum Candidatos arguunt, vel alio quovis nomine ipsi detrahente non erubescunt. Proinde quod Deus nomini suo gratum, Ecclesie salutem, Academiae nostre honorum esse jubet, tertium in hoc semel Theologie Candidatum vobis summa Virum Reverendum & Prestantissimum *DA. M. THOMAS HEROLDUM* Ecclesie Halberstadensis ad *D. MARTINUM* Antistitem & Pastorem Primarium. Natus is est Halberstad Saxoniæ (quod opus idem Haymo ibidem Episcopo sub Ludovico Pio voce & scriptis suis nobilitavit) Anno 1584. Parente Viro honoratissimo *PETRO HEROLDO* p. m. Senatori ordinis Archicamerario, à quo ob præclaram ingenii indolem & *Wittebergensi* in ipso deprehensam ad literarum studia adhibitus, in Schola primum Patria, post Halæ Saxonum, inde Hannoveræ in humanioribus disciplinis, artibus Logicis, Latina, Græca & Hebræa linguis, necnon Theologie rudimentis à Præceptoribus fidelissimis, præsertim *M. CHRISTIANO BECKMANNO* diligenter informatus, Anno 1602. ætatis 18. ad Academiam *Helmstedianam* velat ad mercatam quandam divinæ ac humane sapientie fuit ablegatus. In ea cum per biennium integrum commoratus merces haud contentendas sibi comparasset, inde *Wittebergam* aliam illam studiorum, Theologicorum cum primis, matrem sese contulit & summum Philosophie gradum, præclaram antecessorum laborum brabejum consecutus, inter triginta & unum Candidatos secundum obtinuit locum, ibidemque ultra biennium confissus magnos illos Theologie atlantes & Ecclesie lumina, *D. MYLUM, D. GERHARDUM, D. RINGIUM, D. HUSTERIUM, D. BALDUINUM, ac D. FUNTZIUM* non videre solum sed & in lectionibus, disputationibus & concionibus publicis sedulo audire gestit. Ex *Wittebergæ* in hanc nostram *SALANAM* poltea commigrans studia Theologica felicissime cepta fideliter continuavit ac sub Præsidio *D. PETRI PISCATORIS* Professoris quondam Clarissimi de Eucharistia Disputationem publicam habuit, non neglectâ interim sinceriore Philosophiâ, siquidem Collegium Logicæ typis publicis descriptum eruditissimè aliquot Disputationibus absolvit & in Senatu Philosophico locum haud gravatim apud nos obtinuit. Oblatâ interim occasione commodi ac re ita ferente postquam per annum semipalatum hic habitaret, novæ Academicæ celebrariæ penitus *Gifford* abiit, ubi sub Præsidio celeberrimi & incomparabilis Theologi *D. BARTHOLOMÆI MEYERTZ* privatas de diversis materiis Theologicis Disputationes aliquoties instituit, tandem etiam publicè de Sacramentis in genere respondit. Ejusdem quoque arbitrio, ita ut ac promotione in *Wittebergam* ad Redocatum Gymnasii Sarapontani capessendum dilecti, Philosopho Clarissimo *M. GULEHNO* *Urfensi* subrogatus, quod factum Anno 1609. ibidem per biennium cum semel iterum inque lectionibus ac Disputationibus tam Theologicis quam Philosophicis occupatus, in partem demum reverens tum ad Cathedralium tum Martinianam Ecclesiam legitime & solenniter fuit vocatus, sed Deo procul dubio ita disponente Amplissimi Senatus & civium votis acquiescens, huic potius quam illi suam addicens operam ante sexennium hoc ipso mense docendi munus publicum in ea suscipere est, quo per Dei gratiam ita perfusus fuit hæcenus, ut fidelitatem suam omnibus bonis luculentissime approbaret, atque omnium auditorum animos & oculos in sese converteret. Superiorum voluntatem & exemplum Clarissimorum in officio Antecessorum Lic. Autoris Lampadis, D. Marini Miri & D. Eliaze Silberchlagii b. m. secutus, causis item gravissimis impulsus locum inter Theologie Candidatos sibi concedi à Collegio nostro superioribus diebus modestè ac reverenter petiit. Quamvis verò eximia ipsius eruditio cum verâ pietate, modestiæ & virtutibus aliis Theologo dignis conjuncta nobis probè esset perspecta, tamen ut Statuti Collegii latissimè, antequam petitioni ipsius daretur locus, in prævio tentamine profectus ejus diligenter exploravimus eumque modis omnibus dignum deprehendimus, cui ad specimina publica, quæ à Candidatis requiruntur, aditus patefere. Curia Curiorum lectionis ipsi assignata est exhortatio Apostolica Philipp. 2. à vers. 5. usque ad 12. quam continuo & eruditio commentario tribus vel ad summum quatuor lectionibus pertendendo illustrabit, initio operam facto die hujus Mensis 10. hora pomeridianâ IX. Eam ut Nobilissimi ac Illustrissimi Domini Studioſi solita frequentè ornatum erant, non Candidati solum, sed & meo, imò totius Collegii nostri nomine officiosè precor, omnibus & singulis studia mea paratissima *Wittebergensi* vicissim pollicetur. Valete. P. R. J. s. x. 16. Novembris. Anno 1617.

TPIS TOBIE STEINMANNI

urn:nbn:de:urmel-be1b8b90-548a-4d08-b352-ec9775cc26248-00005799-27